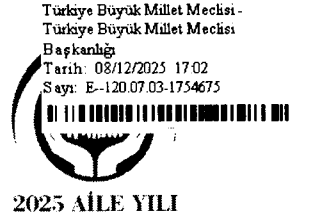

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22269654

Konu : Soru Önergesi (7/30294)

7/30294
GK 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1664867 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'a ait 7/30294 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/30294) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 5378BC69-A0BE-44AF-AB51-D9BDBFBF505A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Levent BOZKURT

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'A AİT 7/30294 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Şanlıurfa ilinde sulanabilir arazi miktarı 894.699 hektar bu alanın 592.995 hektarı sulamaya açılmıştır. Ayrıca 18.372 hektarlık alanda inşaat çalışmaları devam etmektedir. Geriye kalan 283.332 hektar ise planlama ve proje aşamasındadır.

Sulama birlikleri tarafından belirlenen su kullanım hizmet bedelleri, her birliğin işletme, bakım, onarım, yönetim ve enerji giderlerine bağlı olarak değişiklik göstermektedir.

Özellikle cazibeli sulama sistemleri ile pompajlı sulama sistemleri arasında maliyet farkları bulunmaktadır. Cazibeli sulamada su doğal eğimle taşındığı için enerji maliyetleri düşük olurken pompajlı sistemlerde elektrik kullanımı zorunlu olduğu için fiyatlar denk bütçe esas alınarak belirlenmektedir.

Su kayıplarının fazla olduğu açık kanal sistemlerinde, işletme maliyetlerinin yüksek olması da fiyatlara yansımaktadır. Ayrıca, su kaynaklarına uzak bölgelerde suyun taşınmasına yönelik enerji ihtiyacı artmakta olup bu durum hizmet maliyetlerinde farklılıklara yol açabilmektedir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüz tarafından pompaj sulamaları kapalı borulu sistem ile yürütülmekte olup modern sulama sistemleri olan yağmurlama ve damla sulama sistemleri kullanılmaktadır.

Harran ana kanalı ve Urfa ana kanalının sulama projelerinin bir kısmı cazibeli, bir kısmı ise kapalı sulama sistemi ile işletilmektedir.

Cazibeli sulama sistemlerinde (açık kanalet), su israfının önüne geçebilmek için tahliyelerden dönen suların tekrar sulamaya kazandırılması amacı ile yapılan projelerin ihale çalışmaları yapılmaktadır.

Üreticilerimiz, geleneksel salma sulama yöntemlerinin yerine modern sulama sistemlerini yaygınlaştırmaları amacıyla %50 oranında hibe desteği ile teşvik edilmektedir.

Tarımsal desteklemeler ürün desenine göre planlanmaktadır. Başvurular alındıktan sonra yapılan idari ve teknik değerlendirme neticesinde uygun olan proje sahipleri ile hibe sözleşmesi imzalanmaktadır. Tarımsal üretim planlaması dâhilinde su kısıtı tespit edilen arazilerde sulama sistemleri desteklenmektedir.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir.

Bununla birlikte, bitkisel üretimde sürdürülebilirliği temin etmek, toprak ve su kaynaklarını korumak amacıyla desteklenmelerden yararlanmada münavebe kuralları getirilmiş olup tarımsal üretimin planlanması kapsamında arz açığı oluşmaması açısından münavebe kriterleri belirlenerek söz konusu planlama yapılmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 üretim yılından itibaren uygulamaya başlanan yeni destekleme modelinde bitkisel üretim desteklemeleri; temel destek, planlı üretim desteği ve üretimi geliştirme desteği olmak üzere üç ana başlıkta toplanmıştır.

2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı ve 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere Ödeme Yapılmasına Dair Tebliğ hükümleri kapsamında temel ve planlı üretim desteği üreticilerin en temel iki girdisi olan mazot ve gübre maliyetleri ile ilişkilendirilmiştir.

Temel destek ile Şanlıurfa'da ÇKS'ye kayıtlı üreticilerin, yetiştiriciliğini yaptığı tüm ürünlerin %50 mazot, %25 gübre masrafları karşılanmaktadır. Üreticilere temel destekle birlikte verilecek planlama desteği ile de mazot maliyetinin %100'ü ve gübre maliyetinin %50'sinin karşılanması hedeflenmiştir.

Üretimi Geliştirme Desteği kapsamında ise; verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, katı organik-organomineral gübre destekleri artırılarak ilave olarak verilmeye devam edilecektir.

Bakanlığımızca 81 ilde, üretim planlaması ve yeni destekleme modeline yönelik olarak eğitim ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmiş, üreticilere saha ziyaretleri ve toplantılar aracılığıyla bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Ayrıca üreticiler, sivil toplum örgütleri, ziraat odaları ve üretici kooperatiflerini kapsayan ek toplantılar ve organizasyonlarla tarımsal üretim planlamasının uygulanmasını desteklemiştir.

8038 sayılı "Ziraat Katılım Bankası A.Ş. Tarafından Tarımsal Üretime Dair Hazine Kâr Payı Destekli Yatırım ve İşletme Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Karar" ile 8039 sayılı "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Hazine Faiz Destekli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin Karar" 30.12.2023 tarihli ve 32415 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal afetlerden etkilenen üreticilerimizin 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve bu Kararlara dayanarak hazırlanan 2024/15 sayılı "Tarımsal Üretime Dair Faiz/Kâr Payı Destekli Yatırım Ve İşletme Kredisi/Finansmanı Kullandırılmasına İlişkin Uygulama Esasları Tebliği" kapsamında kullandıkları sübvansiyonlu krediler/finansmanlar, ürünlerin doğal afetlerden etkilendiklerinin tespit edilmesi halinde Bankalar ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi, usul, esas ve mevzuatı çerçevesinde, vade tarihinden/hesap devresinden/taksit tarihinden itibaren %25 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak 1 yıl süreyle ertelenebilmekte, azami 5 yıla kadar %20 oranında faiz/kâr payı indirimli olarak taksitlendirilebilmektedir.